

Наталя Трикаш

«ЗАЙЧЕНЯТКО У» ТЕТЯНИ ЛУНЬОВОЇ, АБО КНИГА ПРО ЛЮБОВ

К оли мені до рук потрапляє книга для дітей, я часто думаю: як авторові вдається зберегти в собі дитячий світ, не розгубити його, а ще й додати життєвої мудрості. Найпершою ознакою хорошої дитячої книги для мене є здатність автора говорити з маленьким читачем на рівних, без повчань, але разом із тим допомогти допитливим хлопчикам і дівчаткам дізнатися про те,

якою має бути дружба, як улаштований світ природи, що є добром, а що злом, упевнитися в тому, що добре слово, усмішка, лагідний погляд перемагає найпідступніше зло.

«Писати для дітей можна лише тоді, коли відчуваєш внутрішнє щастя. Інакше в мене не виходить. Це не означає, що ти створюєш таку атмосферу штучно. Просто написання творів для

дітей – прояв любові. А де любов, там і щастя – чи не так? Ось і та дитинка, що сидить у мені – як і в кожному, хто пише для дітей, – «диктує» свої радощі», – так в одному з інтерв'ю сказав дитячий письменник Микола Яснів. Іншими словами, писати для дітей можна тоді, коли відчуваєш внутрішнє щастя.

Книга Тетяни Луньової «Зайченятко У» (Київ: АВІАЗ, 2015), безперечно, написана з любов'ю, у ній кожне слово не випадкове, воно розкриває казковий світ лісових звірят, їхні закони та пригоди, знайомить із непосидючим зайченятком У, яке вирушило шукати своє загублене ім'я. Із перших сторінок книга захоплює сюжетом та кількістю головних героїв, яких авторка описує та наділяє характером. Так, наприклад, лісовичок – охоронець лісу, пильнує за порядком. Особливо влітку в нього багато роботи, адже до лісу приходять люди, і потрібно пильнувати, щоб учасно загасити вогнища, які ті, бува, залишають. Аби для всіх мешканців лісу заготувати цілющі ліки, лісовичок постійно трудиться і незмінно рік у рік наповнює сім великих полиць пляшечками з росяно-трав'яними настоянками. Авторка майстерно змальовує словом, наче пензлем, своїх героїв: маслючат у коричневих кашкетиках, сиріжок у рожевих капелюшках, опеньки в жовтеньких кепочках... Книга «Зайченятко У» – наче маленька енциклопедія для дітлахів, окрім часто вживаних у дитячій літературі персонажів тваринного світу, таких як зайчик, їжачок, лисичка, ведмедик, білочка, зустрічаємо і тетерука, вивільгу, кропив'янку, вільшанку, сойку, горлицю, тхора, куницю, вужа. На Головні Галювіні лісові мешканці святкують прихід Нового року і стають справжніми музикантами, кожен обирає свій інструмент: флейту, трубу, фагот, тромбон, саксофон, литаври, барабан, кларнет...

Варто відзначити і художнє оформлення книги. Оповідь проілюстрована чудовими малюнками, на яких зайченятко У пустує, вчиться товаришувати, дивується, просить вибачення за свої погані вчинки, радіє, віднайшовши своє ім'я.

Мені видається, що в цій книзі багато символів, які можна тлумачити й над якими варто замислитися і дітям, і дорослим. Цю книгу вар-

то читати разом – усією родиною, можливо, і вголос, аби відчути мову письменниці, зупинитися в тому чи тому місці тексту й поговорити про те, як цінно не втратити своє ім'я, а якщо і випадє згубити його, то – як повернути, як іти дорогою світлою і бути милосердним, лагідним, добрим, співчутливим. Навіть вовк у казці наприкінці оповіді вибачається за свої підступні витівки та різні погані підбурювання зайченятка. Усі лісові звірята прийняли вовка до гурту, лише головному персонажу було важко відразу його пробачити: *«Напфужено думало зайченятко. Не хотіло воно, щоб усе зробилося йому немилим, не хотіло воно щоденної душевної гризоти, не хотіло ставати похмурим і надутим. Однак як же йому пробачити вовка? Серце муляла грудочка образи. Озирнулося зайченятко довкола себе і побачило своїх друзів: білочку, їжачка, кротика і синичку. І враз пригадало, з якою готовністю друзі пробачили йому, зайченяті, образливі слова, що їх воно їм незрозуміло кинуло, коли з ним сварилося»*. Отож і зайченятко вдається навчитися пробачати.

Коли в лісі оселяється невідомий звір, який замість мудрого лісовика починає роздавати всім немилословні та не відповідні їм імена, гармонія лісового царства порушується, звірі починають хворіти й сумувати. Можна цей епізод у книзі читати ширше. Кожна людина від народження отримує ім'я, таланти, має свою унікальність та особливість. Варто прислухатися до себе, зберігати свою ідентичність. І віднайти загублене ім'я – свої природжені здібності. Якщо йти за казковою оповіддю Тетяни Луньової, то кожен може це зробити сам. Так це вдалося зайченятку У: із незрозумілих на перший погляд літер воно зуміло зібрати своє ім'я: УСМІХАЙЛИК.

Книга Т. Луньової може бути своєрідним посібником для дитячих садочків, учнів молодших та середніх класів. Я вірю, що в недалекому майбутньому УСМІХАЙЛИК разом із лісовими друзями стане героєм мультфільму й театралізованої казки. А ще хочеться, щоб книга не закінчувалася і маленькі читачі дізналися про нові пригоди маленького зайченятка.